

2011-04-04

Ingela Sjöberg
0709-719906

Samverkansprojekt för att stärka barnets rättigheter i Skåne

Bakgrund

Nationellt

Riksdagen har den 1 december 2010 godkänt den strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige som regeringen har förslagit i propositionen *Strategi för att stärka barnets rättigheter* (prop. 2009/10:232). Se nedan. Strategin består av nio principer som uttrycker grundläggande förutsättningar för att stärka barnets rättigheter och vänder sig till riksdag, regering, statliga myndigheter, landsting och kommuner. Principerna utgår från de mänskliga rättigheter som varje barn upp till 18 år ska tillförsäkras enligt internationella överenskommelser. Rättigheterna ska tillförsäkras alla barn oavsett bl.a. ålder, kön och funktionsnedsättning.

För att ytterligare stödja det fortsatta arbetet utifrån strategin har regeringen och SKL ingått en överenskommelse om att stärka barnets rättigheter i verksamheter inom kommuner och landsting, det s.k. *Handslaget*. Överenskommelsen gäller åren 2010-2013. Under hösten 2010 har SKL genomfört en kartläggning av behovet av fortbildnings och andra stödinsatser för att stärka barnets rättigheter på kommunal och landstingskommunal nivå. En handlingsplan kommer att tas fram under våren 2011 och ska innehålla konkreta åtgärder som kan stödja och utveckla arbetet med barnets rättigheter. Fokus ligger på följande verksamheter; förskola och skola, socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Regionalt

I *Regional Folkhälsostrategi 2010-2013*, är det övergripande målet; ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

Ett prioriterat målområde under strategiperioden är;

Delaktighet, inflytande och jämlik hälsa.

Utmaning: Skapa förutsättningar för ökad delaktighet och inflytande och en mer jämlik hälsa.

Målsättning: Den ojämlika hälsan ska minska. De geografiska skillnaderna i hälsa ska minska. Delaktigheten och inflytandet ska öka och utanförskapet minska.

Satsningar, framför allt riktade mot barn och unga, är prioriterade under strategiperioden.

Mål

Att utifrån den nio principerna, stärka *alla* barns rättigheter (*generella insatser*) inom samtliga berörda områden och verksamheter, på såväl kommunal som regional nivå, i Skåne.

Att stärka *speciellt utsatta* barn eller grupper av barn (*riktade insatser*), exempelvis barn till föräldrar med utländsk bakgrund, barn med funktionsnedsättning, ekonomiskt och socialt utsatta barn, barn i riskzon för utanförskap etc.

Syfte

Att via ett aktivt och stödjande arbete (utbildningsinsatser, samordning, nätverk, stöd i verksamheterna etc), från Kommunförbundet Skåne och Region Skåne, bättre kunna leva upp till de krav konventionen om barnets rättigheter ställer på alla berörda förvaltningar och verksamheter, inom både kommunala och regionala verksamheter. För att möjliggöra detta krävs bl.a. informations- och utbildningsinsatser till såväl politiker som tjänstemän.

”Nystart i Skåne”

Den 25 jan 2011 arrangerade Kommunförbundet Skåne en konferens för att uppmärksamma den nya strategin på Medborgarhuset i Eslöv:

Barnets rättigheter – från ord till handling! Hur tillämpar vi konventionen om barnets rättigheter i den kommunala verksamheten?

Syftet med konferensen var att inspirera till fortsatt arbete med att stärka barnets rättigheter i Skåne.

Det var omkring 200 deltagare på konferensen; politiker och tjänstemän från 24 kommuner, Region Skåne samt den idéburna sektorn.

Under en Workshop på konferensen framkom ett starkt behov och önskemål om stöd och samordning, från regional nivå och då gärna i samverkan mellan olika aktörer. Ett stöd på regional nivå och en länk till nationella myndigheter – en strategisk samordningsfunktion från Kommunförbundet Skåne och Region Skåne.

Kopplingar till den nationella nivån

SKL driver, sedan drygt tio år, ett Nätverk för barn- och ungdomsfrågor, som tar sin utgångspunkt i arbetet med att implementera barnkonventionen. I det nationella nätverket finns representation från såväl Kommunförbundet Skåne som Region Skåne.

Handslaget – överenskommelsen mellan regeringen och SKL om att stärka barnets rättigheter via kartläggning, framtagande av handlingsplan och genomförande. Arbetet organiseras via en styrgrupp och en arbetsgrupp. I arbetsgruppen finns representation från Kommunförbundet Skåne.

Tänkbara aktörer/intressenter

Kommunförbundet Skåne

Region Skåne

Malmö högskola

Sveriges Kommuner och Landsting

Diskussionspunkter

Vad vill vi åstadkomma?

Vad vill vi förändra?

Hur gör vi?

Vem gör vad?

Resurser och kostnader?

Samverkansvinster?

etc

Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige

Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige antogs av riksdagen den 1 december 2010. Strategin ersätter den strategi som riksdagen godkände 1999.

Strategin består av nio principer som uttrycker grundläggande förutsättningar för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Strategin utgår från de mänskliga rättigheter som varje barn upp till 18 år har enligt internationella överenskommelser, särskilt FN:s barnkonvention. Regeringen föreslår att följande strategi för att stärka barnets rättigheter ska gälla:

- All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
- Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
- Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
- Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
- Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
- Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.